

DE VOORGROND

Interview met F. Bosch, voorzitter van de sectie eerstelijnspsychologie van het Instituut van Psychologen.

Huispsycholoog is nog ver weg

Pleidooi voor samenwerking in de 'eerste lijn'

door KEES DE LEEUW DEN HAAG — Iedere huisarts krijgt regelmatig patiënten op zijn spreekuur die zeggen: „Dokter, ik ben zo zenuwachtig.“ Of: „Dokter, ik heb zo'n hoofdpijn en ik slaap zo slecht.“

Uit onderzoek blijkt vaak dat deze patiënten lichamen op zichzelf zijn makken, maar dat ze geestelijk in de knel zitten. Zij vertalen als het ware hun psychische problemen in lichamelijke klachten.

De meeste huisartsen kunnen aan die psychische problemen van hun patiënten weinig doen. Hun hulp blijft veelal beperkt tot een benoemd gesprek en een receptje voor slaapmiddelen of kalmeringstabletten.

In het 'eerste' geval wordt de patiënt doorgestuurd naar het ziekenhuis voor nader onderzoek. Hij gaat dan door de medische menen zonder dat er aan de feitelijke Raad wordt gedacht. Zijn emotionele lijden wordt niet onderkend en het probleem dat lichamelijke klachten heeft veroorzaakt.

INZICHT Gelukkig breekt de laatste jaren steeds meer het inzicht door dat zo iemand gebaat is bij psychologische hulp. Een groeiend aantal huisartsen schakelt een psycholoog in voor het geven van een kortdurende behandeling aan patiënten.

Maar dat betekent niet dat het experiment, dat de staatssecretaris voor ogen staat, bij voorbaat tot mislukken is gedoemd. In elk nieuw initiatief zit het risico ingebouwd, dat het resultaat niet aan de verwachtingen beantwoordt.

De medische consumptie (medicijnen, behoeften aan huisarts en specialist) neemt af en het algeheel welbevinden wordt bevorderd. In het lood. De samenwerking tussen psycholoog en huisarts, uitgezonden vanuit het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP), wordt dat uit de doeken te halen.

J. van Londen, directeur-generaal van de Volksgezondheid en voorzitter van de Werkgroep Gezondheidsorganisatie (WGO), krijgt vandaag het eerste exemplaar van de brochure „Waar wacht de overheid in ons land, en hoe kan het leven te nu eens ernst te maken met de psycholoog in de eerste lijn“ (de zorg dicht bij huis).

Daarvoor pleit ook psycholoog F. Bosch (82), voorzitter van de sectie eerste-

Psycholoog F. Bosch. „Niet alleen een huisarts, maar ook een huispsycholoog.“ (Foto Robert Lantos)

lijnspsychologie van het NIP. Hij is één van de medewerkers aan het boek en begint ruim zeven jaar geleden in Haarlem met de Psychologengroep Centrum.

WACHTTIJDEN De overheid toont veel belangstelling voor het fenomeen „huispsycholoog“, ze heeft experimenten toegevoegd, maar er gebeurt verder weinig. Hoe komt dat?

Bosch: „De overheid staat op het standpunt dat deze vorm van hulp eigenlijk door de Riagg (regionale instellingen voor ambulante geestelijke gezondheidszorg) gegeven moet worden. In de praktijk blijkt dat niet te werken. De wachttijden zijn te lang, de organisaties te groot en de therapie neemt te veel tijd in beslag. Wij werken direct met de

Althans, ze zeggen dat die niet opgaan voor de Nederlandse situatie. Wij vinden dat daarmee de kous niet af is en dat de overheid de zaak serieus dient aan te pakken. Op vele plaatsen in ons land wordt goed samenwerkingsverbanden tussen psychologen en huisartsen. Daarnaast wordt onderzoek worden gedaan, maar er is geen geld voor.

KLEINSCHALIG De universiteit van Nijmegen heeft onlangs de samenwerking onderzoek tussen uw centrum en twee huisartspraktijken. Daaruit komt naar voren dat het bezock aan de huisarts met 25 procent is afgenomen. Dat zegt toch wel iets? Bosch: „Inderdaad. Het betreft hier een kleinschalig onderzoek onder 136 patiënten, maar de resultaten zijn

GEEN REGELS

Hoe zit het financieel? Wordt deze hulp vergoed of verschilt dat per regio? Bosch: „Structureel — ook dat hangt samen met de ambivalente houding van de overheid — is er niets geregeld. Onze praktijk heeft sinds enkele jaren een medischeovereenkomst met het ziekenfonds Spaarneland. Dit betekent dat de cliënt acht gesprekken in 12 maanden vergoed krijgt. Verder geldt een eigen bijdrage van 10 gulden voor elk gesprek.

Bij particuliere patiënten ligt de zaak anders. De ene verzekeraar vergoedt de psychologische hulp wel, de andere doet het helemaal niet. Sommige maatschappijen houden er ingewikkeld de regelingen op na. Bij voorbeeld wel vergoeding mist vanwege door een psychiater, of alleen vergoeding als de psycholoog tevens geregistreerd psychoteraapeut is.

OP MAAT

Zo te horen moet er nog heel wat gebeuren, voordat de „huispsycholoog“, net als zijn voorloper in het ziekenhuis, een geaccepteerd fenomeen is? Bosch: „We hebben inderdaad nog lang te gaan, voordat we erkend zijn. Ik ben blij dat het NIP nu actie ondernemt. In die zin kan ik dit boek beschouwen als een schot voor de boeg. Het gaat in eerste instanzie om psychologische hulp, die effectief blijkt te zijn. Erkenning daarvan is punt één. Een tweede belangrijke stap is een goede financiële regeling. Ideaal is dat de huisarts, psycholoog en team moeten komen met daarin huisarts, psycholoog, maatschappelijk werk, wijkverpleging en gezinszorg. Dan kan je echt spreken van zorg op maat dicht bij huis.“

De samenwerking tussen psycholoog en huisarts - J.J.L. Derksen (red.). Uitgever: Swets & Zeitlinger. IJssel: prijs: f. 29,90.

Fokker: Ongeluk met prototype F-100 was geen fout van piloot

Van een onzer verslaggevers AMSTERDAM — Het ongeluk met het prototype van de F-100, vrijdagmiddag op Schiphol, was volgens Fokker in elk geval niet de wijlen aan een fout van de piloot. Er komt nog deze week een onderzoek dat moet uitwijzen wat dan wel de oorzaak is geweest van het ongeluk, waarbij het passagiersvliegtuig bij een testlanding door het hoofdlandingsgestel zakte. Verwacht wordt dat dit onderzoek enkele dagen zal duren.

Gedupeerd „Wij zijn door het ongeluk gedupeerd“, aldus een medewerker van de vliegtuigfabriek, „maar daar zijn we verzkerd“. Van het betrokken vliegtuig zijn 81 toestellen besteld; gedurende hebben vliegtuigmaatregelen over de hele wereld si oplos. Het ongeluk gebeurde toen de testvlieger het vliegtuig bij een zogenaamde 'snelle landing' aan de grond zette. Aan boord bevond zich, behalve de driehoofdige bemanning, een aantal deskundigen van het bedrijf de Rijksluchtvaartdienst en van de KLM.

Beperkte schade Het vliegtuig had de baan nog niet geraakt of het rechter deel van het landingsgestel begon te slingeran en brak ten slotte af. De testvlieger zag kans het toestel met slechts beperkte schade aan de grond te zetten. Het vliegtuig is daarna op een geïmproviserd landingsgestel gezet en naar een hangaar geselep. De landingsgestellen voor de vliegtuigen van dit type zijn aangeleverd door het Britse bedrijf Dowty Rotol en op Schiphol gemonteerd. Ook Dowty Rotol zal bij het onderzoek naar het ongeluk worden betrokken.

Onderzoek Volgens het Nederlandse luchtvaartbedrijf valt nog niet te zeggen of, en in hoeverre, het afleveringsprogramma door het ongeluk is verstoord. Dat zal het onderzoek moeten uitwijzen, aldus Fokker glistermid. Er is nog een tweede 'prototype' van de F-100, waarmee eveneens tests worden uitgevoerd. De vluchten met dit toestel gaan, hangende het onderzoek aan het verongelukkige vliegtuig, normaal door.

Dit vliegtuig heeft er inmiddels vijfonderd vliegturen opzitten. In het najaar, zo verwacht het bedrijf, zal het Rijksluchtvaartdienst het certificaat van luchtwaardigheid afgeven. Het vliegtuig moet er dan ruim 1000 uren op hebben zitten.

Kersenras is bestand tegen regen

Van onze correspondent GELDERMALSEN — Het nieuwe kersenras Castor heeft de aantoedende regelval van de afgelopen tijd met vlag en wimpel doorstaan op de proeftuin Midden-Nederland in Geldermalsen.

De bestaande late kersenrassen barsten door het vochtige veeld open en gaan rotten. De Castors, door prof. tuiheef G. Alink omschreven als donker, groot, goed van smaak, is speciaal op barre weersomstandigheden getoet. Fruiitteleconsulent Van Lee van het Consultantschap voor Akkerbouw en Tuinbouw in Tiel, die onderzoek heeft kersenteelt betreft somberder gestemd. Volgens hem is de vrucht van de Castor ras nog wel toekomst heeft in verband met de goedekoop inportkersen uit Zuid-Europa.

„Als een slechte oogst wordt gecompenseerd door hoge prijzen in de vier maanden reden tot bezorgheid, maar dat gebeurt nu niet door die import uit Griekenland, Italië en Spanje.“

Een 42-jarige Britse stuurman was in het ruim van zijn schip, de Claudia V, uit Gibraltar, vermoedelijk gestikt door zuurstofgebrek en kooldioxide. De man ging terwijl het schip stroomopwaarts tussen Druuten en Weert voer, het ruim in. Toen hij erg lang wegbleef ging een collega kijken. Deze man kon ternauwernood het dek bereiken, nadat ook hij bedwemeld raakte.

DICK PANMAN

GRATIS HORLOGE Bij ontwikkelen en afdrucken van elke kleurenfilm krijgt u bij Foka 100 alleen een GRATIS FujiColor HR 100 kleurenfilm. Ook een gratis horloge met datum KADO!!! GRATIS FUJI FILM Bovendien: niet goed, niet betalen garantie. ROTTERDAM - Admiraalstraat 8, tel. 010 - 4 130 180. Wijk bij Meerland Oostplein. FOKA - 2e Middellandstraat 23, tel. 010 - 4 722 117.

Brand verwoest hotel op Vlieland

Brand verwoest hotel op Vlieland. Drie maanden na de feestelijke opening is een groot deel van het luxe hotel Seedyum op Vlieland in de as gelegd. Gisterochtend ontstond er door onbekende oorzaak brand in de woonruimte van het hotel waarna de 218 gasten in alderijl werden gevacueerd. Drie vakantiewerkers raakten bedwemeld door de enorme rookwolven en voerden per helikopter naar ziekenhuizen afgevoerd. Alleen de meestersman van het slachtoffer G.C.M.A. van Ierland, is vrijgemaakt. Vochten voor de bouw van het hotel. Al die tijd vond hij natuurbeschermers die uit de woonruimte kwamen. Kort daarna stond de gehele benedenverdieping van Seedyum in brand. Doordat de centrale PTT-kast van het hotel defect raakte ging het interne alarm naar kort af waarden door de meeste hotogasten tot hun grote schrik door brandwermbanden werden gevinkt. In het nabijgelegen Strandhotel werden zij niet broodjes en koffie weer geënsigd op hun gemak gesteld. (Foto ANP)

SUPPLY EXPRESS SUPPLY EXPRESS MEER DAN 10.000 SCHRIJFMACHINE- EN COMPUTERSUPPLIES. Bel voor gratis catalogus 010-4005777

Ambtenarencentrum tegen plannen voor prestatiebeloning

DEN HAAG — Het Ambtenarencentrum (AC) keert zich tegen plannen voor prestatiebeloning van de bij hem aangesloten Nederlandse Bond van Gemeente-ambtenaren (NBGA). Deze bond is er voorstander van dat onder bepaalde voorwaarden prestatiebeloning moet invoeren. In een verklaring zegt het AC dat de beloning van ambtenaren gebaseerd moet zijn op een systeem van functie-

punt Halve bollen

Kijk ze nu eens aan, dames en heren. Zijn het geen engel-tjes? Ze zullen eens nader met ze kennis gaan maken. Hallo, ik heb ik maar met jou beginnen. Wat is je lievelingskostje behoudens kapucijners met spook, met verse worst, klaptuk in zigueursau, hutsput met zure zuil en kroepkast stampet met weerkrak? — Hi, kwene. „Ach, is het geen schatje, dames en heren? In zo heerlijk nerveus, hè. Terwijl ik nu nog even nadenk zullen we deze lieftallige kandidaat vragen welke omzettingen zij het meest verder uitwerken. Behalve de zwaarte van de functie zal de functie van de ambtenaren bij de bepaling van de beloning betrekken.

„En liever antwoord was niet mogelijk geweest, dames en heren. En dan voor jou de slotvraag: in hoeverre denk je dat erfelijke dis-positie in combinatie met een miljoen huks staan op het intellectuele vacuüm volgens het principe van de Maagdenburger halve bollen? — ?????????? „Applaus, dames en heren.“ DICK PANMAN uit